

Amicul Școalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.
Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean
și al Asociației învățătorilor din județul Alba.

Apare săptămânal cu excepția lunilor Iulie—August.
UN NUMĂR 3 LEI.

Director: MARIAN SASU. Prim colaborator TOMA COCIȘIU

COLABORATORI:

I. Aldea, Ier. Ciungan, I. Breazu, I. Dobre, A. Duvlea, P. Petringearn
A. Popa, Elena Dr. Stoianovici, I. Raica, T. Trifa, V. Zdrengea.

ABONAMENT: 150 lei pe an pentru membrii corpului didactic, iar pentru comitetele școlare și
partic. 180 lei. Redacția și Administrația la Aiud, strada Unirii, 46.

INVIEREA de acum și de altădată.

Ce mare deosebire între **Invierea** de acum și cea de altădată; între creștinul de azi și cel de altădată.

Altădată, când focul sacru al credinței în Dumnezeu era aprins în toate inimile creștinilor și ardea intens, această **Inviere** a Domnului era așteptată cu o bucurie și cu o mulțumire sufletească nespusă, de care numai sufletele cu adevărat credincioase se puteau bucura.

Frații creștini, după ce prin post și rugăciuni se pregăteau pentru iertarea păcatelor lor, după ce în trista săptămână a patimilor încercau toate amarurile și durerile prin cari a trecut blândul Isus, cu inimile frânte de durere așteptau marele ceas al bucuriei, Sfânta zi a **Invierii** Domnului, însoțită totdeauna de **învierea** și **redeșteptarea** naturii.

Azi, când credința și morala creștină au ajuns lucruri demne de disprețuit, sau apanajul celor

nevoiași și umiliți, ca și a celor câțiva savanți, ce prin înălțimea cugetării lor au ajuns a cunoaște pe Dumnezeu — cum era marele Pasteur, — Sfințele Pași nu mai pot aduce bucuria și mângăierea de altădată în sufletul pseudo-creștinului, absorbit în noianul de ocupații, potrivnice oricărei puținți de reculegere sufletească.

O singură bucurie dacă ne-a rămas din tradiționalul ritm: ghiftuiala și cheful, cari încă nu mai pot avea însemnătatea de odinioară, când erau răsplata abstinencei austerelor suflete creștine.

*

„Bucură-Te curată Fecioară, că Fiul Tău a înviat a treia zi din mormânt... **veseliți-vă popoare!**“

Veseliți-vă popoare cari mai aveți un strop de credință în El în inimile voastre, căci fără credință și nădejdea în El, ajungeți nevolnice turme, ce înaintați cu pași repezi spre pierzanie.

Credința a pierit încetul cu încetul din sufletul generațiilor creștine, căci a pierit de mult și apostolatul.

Apostolii din primele secole ale Erei creștine acționau asupra masselor prin magica sugestie, pe care numai ei, **predicatorii convinși** ai acelor vremuri erau capabili s'o exercite, — și nu urmașii lor de azi, credincioși numai de formă și ateți în fond.

De ce să ne mai mirăm atunci că a pierit credința, **că mai de mult Biserica Creștină avea vase de lemn și suflete de aur, iar azi are suflete de lemn și vase de aur?**

I. C.

Punerea în valoare a cunoștințelor.

Scoala de azi dacă și-ar putea încheia un bilanț al activității ar rămânea dacă nu deficitară cel puțin cu un foarte puțin important profit în beneficiul idealului spre care tinde.

Elevul iese din școala românească, cu deosebire secundară și universitară, cu o credință fundamental greșită și oribil de perversă. Cu muncă cât mai puțină, un profit moral și material cât mai mult. Nu este, sigur idealul de viață a munci ca un rob, însă nici să tragi foloase după munca aceluia, care nu-i înzestrat cu un certificat de școală.

Structura noastră școlară păcătuiește fiindcă pregătește numai funcționari de birou. Și să nu te mire faptul că școala primară pregătește pe primarul, casierul, agentul sanitar, funcț. ai comunei rurale, șc. secundară funcționarii poștei și căilor ferate, universitatea pe prefectul ca să rămânem în cadrele unui județ, dar însăși școlile profesionale pregătesc funcționari de birou. Școala comercială nu dă comerc., com. se fac din disperării școlilor secundare, cari însă au dovedit câteodată aptitudini, însă în loc ca elevul cel puțin să se facă negustor care să învârtă prin mâinile sale valorile țării, el e tântuit la o călimară de birou.

Școala de agricultură dă funcționari, școala de meserii — funcționari, școala de menaj — funcționare.

Nimeni nu socotește că să-și pună în valoare cunoștințele câștigate în școală, în viața de funcționar se stinge încet, încet cvantumul de cunoștințe și îi ia locul o tehnică imposibilă și o rutină adormitoare pusă în serviciul funcțiunii.

Vor fi ele multe motive, cari contribuiesc la anomalii, de pe urma cărora suferim, un principal motiv netrebnic e și felul în care se face la noi școala. O școală harnică e o școală unde se memorizează mai mult, unde dascălul universitar, secundar, primar ține în încordare continuă elevii. După terminarea claselor cărțile de studiu sunt privite ca niște instrumente de tortură și puse pe foc.

Să căutăm principiile sănătoase de educație ar fi să întreprindem trudă zadarnică.

Na'm găsi: **activitatea spontană a elevului.**

" " : **individualizarea în educație.**

" " : **gustul de a ști de a învăța.**

" " : **puterea de judecată.**

" " : **spiritul de inițiativă.**

" " : **puterea de a crea.**

Cu un cuvânt punerea în valoare a cunoștințelor, ce ne poate da numai școala activă.

Toma Cocișiu.

Din mormânt, la viață...

Intr'o grădină din Ierusalim, era un mormânt nou săpat în piatră. Grădina era a lui Iosif din Arimatea, iar în mormânt era așezat trupul la aparență fără viață al Aceluia, care a che-

mat cu blândete îngerească și înțelepciune Dzeiască; o lume întreagă la adevărata viață. Imprejurul mormântului își făceau rondul de pază în mod măiestros și impunător, câți-va soldați Romani; cari se uitau încontinuu la sigilele cu cari era sigilată piatra Celui sacrificat.

O ce înfiorătoare tragedie, o ce sfâșietor destin Dzeiesc! Să știi și să fi văzut acele buze sfinte închise. Acele buze, cari vestiseră cu atâta căldură și convingere, adevărul vecinic; în toate orașele și satele Iudeii, Samariei și Galileii. Dușmanii adevărului dormeau liniștiți, în credința, că și adevărul sfânt își doarme somnul de veci; împreună cu cel scuipat, batjocorit, chinuit, răstignit și îngropat!

Era noapte, era o întunecime cumplită! Din această întunecime însă, a răsărit lumina cea adevărată; care luminează pe tot creștinul ce vine'n lume. În acea noapte, când paza în jurul mormântului era mai vigilentă, deodată soldații trezi ai Romei, au încerenit cu lăncile'n mâni; privind îngroziți și buimăciți la sigilele cari se sfărâmau dela sine, și piatra care se da la o parte; mișcată de puteri invizibile. Au văzut cu ochii, cum se înalță din mormânt El care înviase; dovedind prin învierea Sa, că adevărul nu moare; și nu poate să moară niciodată! Adevărul răsare chiar și din mormânt! Da așa a fost! Ca să trezească pe oameni la adevărata viață, s'a coborât de bună voie în mormânt! Ca s'aprindă în lume făclia adevărului, s'a coborât în adâncimea pământului, ca să reverse asupra lumii întregi razele sfinte ale iubirii, s'a lăsat acoperit de piatra urei! Sub această piatră însă, mormântul din Ierusalim ascundea cuvântul viu al lui Dumnezeu.

Oamenii au văzut mărirea Lui, ca al unuia născut din Tatăl, plin de dar și de adevăr. Dar s'au prefăcut că n'o văd. Intre ai săi a venit, dar ai săi pe Dânsul nu l-au primit. Celor puțini cari l'au primit, le-a dat putere, ca să fie fiii lui Dumnezeu. Cei mai mulți, au iubit mai mult întunerecul, decât lumina. În două nopți au dormit liniștiți în credința, că lumina pe care o aprinse prorocul din Nazaret, n'o să le mai tulbure ochii.

Noaptea este semnul morții, iar lumina semnul vieții. Când din mormântul dela Ierusalim a răsărit lumina, încă nu răsărise noaptea cea de-a doua. A fost ultima noapte a întunerecului recunoștinței. A înviat Isus, cel omorât pe nedreptul. Învierea Lui a dovedit puterea lui Dumnezeu, și că cuvintele Lui au fost toate adevărate.

Ura bestială și nemărginită a Jidovilor, și drăceasca lor bucurie ce au simțit-o când l'au văzut pironit pe cruce, au fost zadarnice! Ele n'au putut să împiedece învierea; iar acei cari au crezut, cred și vor crede în numele Lui, au simțit și vor simți bucuria aceia; care nu se sfârșește niciodată!

Bucurați-vă! A fost primul Lui cuvânt după înviere. Bucurați-vă! A zis femeilor cari mersese-ră în aceea noapte, ca

să vadă mormântul. Ele n'au putut grăi nimic; deorece, ceace vedeau le împietrise cuvintele pe buze, văzând o așa mare minune Dzeiască. E lucru știut, că bucuria mare și neașteptată n'are cuvinte omenești, ci numai cuvinte îngerești; săpate în adâncul sufletelor și inimilor noastre.

Bucurați-vă! — ne spune și nouă în ziua cea mare a învierii. Bucurați-vă! — căci întunerecul necunoștinței s'a împrăștiat, răsărind lumina vieții. În ziua mare a învierii, par'că și clopotele ne chiamă cu glasuri de cântece pline de bucurie, spre a ne bucura împreună, și cu toții. Ele ne aduc nu numai bucuria învierii, ci și bucuria biruinței. Această zi, radiază bucuria și veselia în măsurii egale, atât pe fețele moșnegilor, cât și al adulților; și'ndeosebi al copiilor. Se bucură cu un cuvânt tot omul, pentru-că sufletul lui are lipsă de bucurie. Această bucurie a revărsat-o mormântul din Ierusalim, asupra omenirii întregi.

După înviere, nimic n'a mai putut tulbura bucuria celor 40 de zile, pe cari le-a petrecut pe pământ, Cel răsărit din pământ. Nici frica de Jidovi, nici neîncrederea. Acei câți-va, cari au avut curajul să'l urmeze în cele 40 de zile, au avut fericirea să exalteze de bucurie; au avut ocazia să mediteze și să se convingă pe deplin, despre atotputernicia Tatălui din ceriu: Au vorbit cu El, au mâncat cu El, iar în ziua a patruzecoa l'au însoțit cu priviri înspăimântate de admirație; privind Dzeirea care se înălța spre ceriu.

Pe Isus cel înviat din morți, Îl cunoaștem: Cu botezul lui ne botezăm; cu învățăturile Lui ne simțim și mângăiem. Invierea lui Isus o sărbătorim acum a douăsprăzece oră, între hotarele României întregite. O sărbătorim cu convingerea, că lărgirea granițelor firești și istorice ale țării noastre, a fost și începutul învierii naționale a neamului românesc. Popoarele mor și învie cad și se ridică. Mormântul popoarelor viguroase se deschide, precum s'a deschis și mormântul neamului nostru. Invierea popoarelor însă, nu este vecinică. Istoria omenirii ne este martoră, despre neamuri și popoare puternice, cari au murit și'nviat de mai multe ori; cari apoi prin slăbiciunile lor, au dispărut pentru totdeauna.

Noi să facem, ca învierea noastră să fie statornică. Ea să fie neconținută, o dulce și o vecinică sărbătoare; alungând din sufletele noastre, tot ceace ar putea să tulbure măreția serbării. Să eliminăm din sufletul nostru orice ură, nedreptate și necredință. În locul lor, să contribuim cu toții la infiltrarea în sufletele noastre: a iubirii, pe care a predicat-o Isus; a dreptății, care este temeliea unui popor; a credinței, care ne-a susținut strânsi uniți laolaltă; cu toate urgiile și patimile venite din partea dușmanilor noștri seculari. Să ne iubim unii pe alții. Să iubim dreptatea și să ne păstrăm credința. Numai astfel vom putea fi liniștiți, că viitorul țării și al neamului va fi asigurat. Numai astfel vom fi asigurați, că viitoarele învieri le vom sărbători în tihnă,

mulțumire și fericire; fără să ne mai temem că vom fi conturbați vreodată din partea acelora, cari ne-au conturbat secole întregi chiar și liniștea și bucuria învierii lui Isus.

La aceasta ar trebui să se gândească în ziua învierii orice bun Român, care-și iubește neamul și credința. Căci, după patimi grele de sute de ani, — venite din partea acelora, cari au dorit să ni-se piardă și numele pe acest pământ — am ajuns la strălucita și mult dorita înviere de azi. Deci prin învierea iubirei și credinței între noi, să ajungem la adevărata fericire!

Christos a înviat!

Cu adevărat ca'nviat!

Să vie și a noastră adevărată înviere, Frați Români, din România-Mare!

Micești, la 12 Aprilie 1930.

Ionel Pitic
inv.

La sfânta înviere.

Ca printr'un cuplor de soare, Era atâta'nvălmășală!
Cu fruntea plină de sudoare, Un clocot și o opinteală.
În pas domol Isus mergea De oameni asmuțați la rău.
Spre locul care-i aducea, Cari blăstămau pe Dumnezeu
O moarte'nghrozitoare. Și sfânta-l rânduială.

Urlau așa, ca niște fiară: Cu ochi holbați, cu guri căscate,
Bătrâni năuci cu barbă rară; Mugeau ca vitele turbate!
Ear cete'ntregi de derbedei, Cereau să-l vadă mai curând
Sbierau în neștire și ei, Pe cruce'ncue spânzurând,
Că, vrednicu-i să moară! Pe cel fără de păcate.

Stricător de lege, la numit, Cu fața-i albă de zăpadă,
Un moșneag pistrui, cu păr Un héruvim părea pe stradă!
[zburliu. Dar, smerita Sa purtare,
Femei cu sânii desfăcuți, O lua drept o sfidare
Bărbați murdari, copii desculți, Nemernica paradă.
Răcneau, par'cau nebuni!

Să le fi dat chiar lumea toată, Înebunită de durere,
O refuza prostița gloată. Alături mergea o muere.
Un gând nebun o stăpânea: — Știi un'le duc? La întreat,
Cristos să moară. Și erea Isus răspunde respicat:
Nespus de'ntărâtată! „La sfânta înviere“!

Alba-Iulia.

Teodor Trifa.

Ne-am lămurit asupra coeducației.

Mai mulți colegi au discutat chestiunea coeducației în paginile acestei reviste, dar nu toți merită lauda noastră și în special a mea, — iată din ce cauză: **înainte de-a intra în tratarea acestei chestiuni** era bine să ne lămurească asupra înțelesului acestei noțiuni pe care oamenii de școală au tălmăcit-o în diferite feluri etc.

Ori dintre toți numai **d. Silviu E. Fleșeriu inv.** a făcut acest lucru, așa că articolul d-sale (Amicul Școlăii No. 12) a fost pentru noi mai mult decât o revelație.

Și iată cum ne-a lămurit d-sa asupra înțelesului coeducației:

„Unii înțeleg prin coeducație creșterea în comun a băieților și fetelor, etc.”

„Alții înțeleg prin coeducație o colaborare, care să permită fiecărui sex să exercite asupra celuilalt o influență salutară”.

„Inșă cei mai mulți — și printre aceștia se numără desigur și d. Silviu E. Fleșeriu — susțin că coeducația este instruirea ce se dă ambelor sexe în comun”.

Prin urmare ne-am lămurit buștean. Coeducația e o amestecătură de creștere în comun, de colaborare și de instruire în comun a ambelor sexe.

Luată seama: unii înțeleg prin **chibrit** un obiect util fabricat din lemn, clorat de potasiu, plus sticlă pisată, plus clei; iar alții înțeleg un bețișor de 5 cm. — motiv de-a injura RMS-ul.

Ce este deci chibritul? Combinați cele două explicații și aveți definiția precisă.

Căci, să mă ierte d. Silviu E. Fleșeriu, eu aș fi voit să știu și **ce înțelege dânsul**, sau care anume înțeles îl admite d-sa ca bun.

Să mergem mai departe **pe ogorul pedagogic**, cum zice Caragiale.

Autorul aceluia faimos articol („Iarși Coeducația”) mai pretinde că:

Acei cari admit coeducația peste tot sunt aderenții feminismului integral, cari susțin absoluta egalitate acelor două sexe, argumentând că atât băiatului cât și fetei i se dă aceeași hrană trupească fiind supuși la acelaș regim, deci să li se dea aceeași pregătire spre a ocupa aceleași funcții.

Față de această nerumegată afirmație, deși antifeminist cum sunt, mă văd silit a lua apărarea feminismului.

Mă întreb: cum poate feminismul — fie acel feminism cât de integral — să pretindă absoluta egalitate a celor două sexe?

Dar, pentru Dumnezeu, asta ar însemna că feminismul e o mișcare, ce are de scop degenerescența tipului feminin, că acest

tip feminin creiat de natură și rezultat din sarcinile și ocupațiile specifice, inerente maternității, n'are nici o menire în angrenajul social, că este superfluu și trebuie să-l denaturăm (prin coeducație).

E aceasta ceva tot atât de absurd ca și atunci când Creștinismul ar propovedui, s. exemplu, egalitatea cu Budismul sau altă religie.

În articolul despre coeducație din No. 11 al „Amicului” s'a spus cu drept cuvânt că fiecare sex are un ideal deosebit de caracter, dar cu toate acestea fiecare sex va trebui să imprumute ceva din caracterul celui opus, urmând ca acel **ceva** să-l întrebuițeze în mod propriu lui.

Până nu am precizat care anume este idealul caracterului femeii și idealul caracterului bărbatului, ori ce discuție asupra eficacității coeducației e inutilă.

Și dacă aceste idealuri de caracter deosebite, nu sunt un efect al întâmplării, ci un rezultat din deosebirea de sarcini impuse de natură și societate, credeți că e de datoria educației sau a coeducației să le nesocotească?

Nimic mai antipedagogic și mai antisocial decât o atare nesocotire. Auzi tu: „aceeași hrană sufletească și se ocupe aceleași funcții”!

B Feminismul, dacă are de scop emanciparea femeii, crede cineva că această emancipare se va realiza imitându-se bărbații?

Credem că nu. Prin urmare punct!

Nu pot să nu mă mir totuși, că în România există numai trei grade de învățământ și... regret că nu pot călători în Patagonia, să văd acolo câte sunt.

C. Ocărășcu.

P. S. Ocara a fost scrisă până nu apăruse „Furtul literar”. Așase vede am ajuns să ocărăsc pe d. Sporea, nu pe S. E. F. Fie! D. Sporea n'o să citească **Amicul**, așa că scap de bucluc atât eu cât și d. Silviu E. Fleșeriu.

SPICUIRI PEDAGOGICE.

„Materialul pe care are să-l formeze educatorul, este omul, deci el trebuie să-l cunoască, ca un bun grădinar, care vrea să-și cultive cu pricepere cele mai delicate plante de când răsar până la coacerea fructelor lor.”
Pestalozzi.

„Omul cel mai neînsemnat poate fi complet, dacă se mișcă în cadrul aptitudinilor și dexterităților sale.”
Goethe.

„Tineretul nu trebuie să părăsească școala cu sufletul supraîncărcat de cunoștințe, ci mai mult cu pofta de-a cunoaște și dornic de activitate creatoare.”
I. I. Gabrea.

„O meditație de-o singură $\frac{1}{4}$ de oră asupra unei maniere rele, pe care o avem ne învață mai mult cum se cunosc oamenii și viața decât 1000 de cărți scrise.“

Cloridge.

„Idealul omului este: o voință viguroasă, controlată de-o conștiință delicată.“

Huxley.

„Marea lege a culturii este să lăsați pe fiecare să devină tot ce e capabil să fie; să se desvolte cât poate spre a se opune piedicilor, să respingă toate adausurile străine lui; în special pe cele vătămătoare și să se arate în sfârșit în toată făptura și mărirea.“

Carlyle.

„Ceiace voim să introducem în viață, trebuie să introducem mai întâiu în școală.“

Humbold.

Epigrame.

Tempora mutantur.

Vremurile s'au schimbat l

Nu știți cum odinioară

Se'nroșia o domnișoară

Când primiă un sărutat?

Tocmai invers astăzi vine;

Domnișoara cere scuze

Când cu rujul de pe buze

A'nroșit pe tânăr . . . bine.

Unui învățător.

Te-ai trudit atât în faptă,

Lumina s'o răspândești;

Ah sârmane! Drept răsplată

Ce-ai crezut c'o să primești?

Dup'atâta suferință

Iți mai recunoști tu poza?

Geaba amara-ți căință,

Te-a răpus tuberculoza!

P. Da Gogu.

La învierea Domnului.

A venit iarăși primăvara cu potopul ei de verdeață, cu răsuri sănătoase descrețitor de frunți. Peste iluziile zdrobite s'asterne uitarea și acest clocot de viață face să ncolțească în suflete alte speranțe în zile mai frumoase, într'o viață mai bună. Nu puțini sunt aceia cari au încercat să pătrundă taina fericirii. Unul singur însă, ne-a arătat adevărata cale care duce spre fericire. Este Isus Christos.

Domnul Isus Christos apare în timpul când omul se instrăinase atât de mult de Dumnezeu încât nu-l mai recunoaștea decât ca pe un semen, un Dumnezeu-semen, Zeul frumos care a dominat lumea antică și care reprezintă în trupescul său desăvârșirea. Iar poporul jidovesc — purtătorul revelației dumnezeiești — concepe pe Dumnezeu ca pe un Stăpân temut căruia trebuie să i te areți supus pentru a-i dobândi favoarea. Trimisul Domnului va trebui să asigure dominația lui Israel drept răsplătă pentru atâția ani de robie.

Mântuitorul apare tot ca un semen vizibil — dar fără să rămână un Apollo — El se jertfește arătând astfel păcătosului calea adevărată care duce spre Dumnezeu. Pe umerii Lui apasă tot tragicul instrăinării omului de Dumnezeu; de aceea El va sacrifica acest corp pentru mântuirea omenirii. Tot ceea ce îndurerează ființa pământească în calea existenței va fi un pas mai mult spre viața vecinică. Învățătura Lui e atât de adâncă, atât de clară și atât de larg umanitară, încât în ea și-au găsit alinarea durerilor toți cei mulți și umili, de atunci și până azi.

Domnul Isus Christos n'a fost un doctrinar sec, un teoretician; ceea ce primează la El este fapta și întreaga-i viață e adecvată și întregeste învățătura Lui. Și cel din urmă muritor are o casă și un pat în care să-și odihnească trupul ostenit, pe când El nu. Casa Lui este drumul pe care îl frământăi nei'ncetat pentru a vindeca un bolnav, ori pentru a întoarce în calea dreaptă un rătăcit, sau pentru a ajuta un cerșetor. El trăește printre oameni, merge pe unde lucrează ei și dacă e lipsă dă și o mână de ajutor. Cei dintăi ucenici ai Lui sunt luați din drum și acestora se adăogă alții și alții, pentrucă din glasul, privirea și faptele Lui radiază iubirea sinceră în care sunt înglobați până și dușmanii Lui.

Propagarea atât de intensă a creștinismului se datorește puterii lui de adaptare la viața omenirii de toate categoriile și din toate timpurile dela apariția lui. Religia lui Isus este o religie vie, este religia simțirii, domnia lui Dumnezeu în suflete. El ne-a descoperit pe Dumnezeu — nu ca stăpân — ci prin faptul că suntem creaturile Lui, El este Tatăl nostru, noi fii Lui și toți suntem frați. În fiecare din noi sălășluește acelaș suflet — scântee din spiritul care a dat viață întâiului om... În urmare „iubește

pe aproapele tău ca pe tine însuși". La o așa înălțime nu s'au ridicat decât vechii Inzi în „Atman" — suflarea străbătută în mii de individuații. Îndărjirea contra noii religii a fost mare, căci dominatorii își vedeau periclitată situația lor de trântori, iar Israel este atins în vanitatea lui de Popor Ales.

Mântuitorul era aproape tot timpul între oameni învățând. Ca om, obosia și El și avea nevoie de o improspătare a puterilor. Atunci se retrăgea în grădina Ghetsemani. Aici era singurul loc unde Domnul rămânea cu sine însuși. Mare durere va fi simțit El în acele ceasuri de reculegere când va fi avut viziunea celor ce se vor întâmpla! Dar n'a șovăit. A avea de luptat cu dușmani și cu El însuși, dar avea de împlinit un ideal: mântuirea neamului omenesc. Măreția acestui ideal L-a făcut să nu crute nimic în drumul spre împlinire. S'a lăsat să fie restignit și batjocorit și zdrobit de durere i-a iertat pe cei ce-l chinuiau. Credința în realizarea acestui ideal i-a dat tăria să suporte întreg calvarul. El, Dumnezeu adevărat L-a lăsat pe om să-l ucidă, ca apoi la înviere să se vadă ce slabe sunt puterile omului. Prin **înviere** Domnul Isus Christos și-a întregit definitiv învățătura, învingându-se pe sine însuși, învingând lumea.

Astfel Paștile sunt sărbătorile stăpânirii de sine, triumful binelui, înfrângerea păcatului. Frumosul nostru salut „Christos a înviat", din aceste zile este însăși expresia bunătății sufletului românesc crescut în lumina învățăturilor lui Isus.

Romul Ionaș.

Partea oficială.

Toate ordinele și circularele, ce se vor publica în partea aceasta a revistei, vor trebui să fie imediat înregistrate și executate conștiențioși de către cei vizați.

No. 1708—1930 Obiect: *Procurarea timbrelor speciale.*

În cele următoare comunicăm în copie ordinul No. 38429/1930 al On. Minister privitor la procurarea timbrelor speciale trebuincioase pentru francarea coresp. oficiale.

După cum ați fost incunoscțiunțat din vreme, *pe ziua de 1 Ianuarie 1930.* a intrat în vigoare aplicarea legii Regiei autonome a P. T. T.

În conformitate cu această lege, corespondența oficială care, până la acea dată se făcea de oficiile P. T. T. pe cale de debitare a Ministerelor de care depindeau autoritățile respective, cu începere dela *1 Ianuarie 1930.* trebuie să se facă prin aplicarea unui timbru special și după un anumit tarif special.

Casa autonomă a P. T. T. a îngăduit, însă, în vederea studiilor ce făcea, ca și dela *1 Ianuarie 1930, până la 1 Aprilie 1930,* corespondența să se facă tot ca și în trecut, pe cale de debitare.

Cu începere însă dela *1 Aprilie 1930*, legea intră în vigoare irevocabil și deci conform legii, corespondența va trebui francată cu timbru special și în conformitate cu tariful oficial.

Deoarece însă atât revizoratul cât și școlaele primare, n'au repartizate fondurile necesare, pentru procurarea timbrelor trebuincioase, Ministerul, pe baza înțelegerii luată cu Direcția Cassei Autonome a P. T. T., a stabilit ca, autoritățile școlare periferice, să-și procure timbre pe bază de credit.

Pentru procurarea timbrelor, se va proceda astfel :

Atât revizoratul cât și fiecare școală primară, își va procura timbrele speciale, trebuincioase dela oficiul poștal local, iar în localitățile, unde nu sunt oficii poștale, — dela factorul poștal, — în schimbul unei adeverințe de modelul următor :

Adeverința

Subsemnatul în calitate de.....
adeveresc, că am primit dela oficiul poștal din..... (factorul poștal D-l.....) următoarele timbre speciale, pentru francarea corespondenței oficiale și a căror cost, urmează să fie trecut în contul No. 6 al Ministerului Instrucțiunii Publice și al Cultelor. (Se va arăta felul și numărul timbrelor.)

No. 1174—1930

Obiect : *Arătarea lipsirilor nemotivate.*

Vă trimitem spre strictă executare copia ordinului No. 12154—1930 al Directoratului Ministerial, Serviciul Instrucțiunii din Cluj.

Vă rugăm, să puneți în vedere Direcțiunilor școlaelor primare de Stat că, odată cu înaintarea Statelor de leafă să Vă raporteze și despre lipsurile nemotivate ale membrilor Corpului didactic de pe luna precedentă.

Dacă ulterior se va constata că, Directorii de școlae au făcut rapoarte *inconjurând adevărul*, vor fi amendați cu reținerea salariului pe zilele cât au lipsit nemotivat colegii lor.

La școlaele cu un singur învățător va confirma pe raportul învățătorului Președintele Comitetului școlar cumcă învățătorul n'a avut absențe nemotivate.

Când unul dintre învățătorii școlaei a cerut concediu care trebuie înaintat prin Direcția școlaei, și Revizorat, se va aminti în raport dacă nu a sosit aprobarea.

Pentru toate absențele nemotivate Revizoratul școlar *va face în state reținerile cuvenite.*

Pentru orice abatere Direcțiunile școlare și revizoratul școlar este făcut direct răspunzător, căci de foarte mulțori ia cunoștință despre învățătorii cari părăses postul fără să propună sancțiuni.

No. 1272—1930

Obiect: *Funcționarea unei comisii medicale pe lângă
Directoratul din Cluj.*

Vă trimitem spre știre copia ordinului No. 11876—1930 al
Directoratului- Serviciul Instrucțiunii.

Cu ordinul No. 35979—1930 Onoratul Minister a aprobat
funcționarea unei Comisii medicale pentru membrii Corpului
didactic din cuprinsul acestui Directorat.

Pentru examenul medical care se va face la Clinica medi-
cală din Cluj, fiecare membru al Corpului didactic va plăti suma
de 200 Lei conform Decizei No. 30336—1929.

Vă rugăm, să aduceți aceasta la cunoștința Corpului didac-
tic, punându-i în vedere că cei cari cer prelungire de concediu,
sau cei cari sunt de prea mult timp în concediu vor fi chemați
la Comisia medicală din Cluj, și numai după ce se va da aviz
favorabil li se va aproba concediul.

În fiecare caz când este nevoie de cercetarea Comisiei
medicale ne veți face cunoscut.

No. 1271—1930. Obiect: *Inspecție specială.*

Spre știre și orientare avem onoare a Vă aviza că, On.
Minister al Instr. Publice cu ord. No. 14743—1930 bazat pe avi-
zul Consiliului de Inspectori generali No. 510 din 6 Martie a. c.
a dispus că învățătorii încadrați prin legea specială, pe ziua de
1 Septembrie 1924 să li se facă inspecția specială pentru înain-
tarea lor la grad. I. după împlinirea stajului dela ultima încadrare.

No. 998—1930. Obiect: *In chestia portretelor din cancelaria șc.*

În baza ordinului primit dela Dl. Secretar General Dr. Al.
Borza cu Nr. 27880—1930, Vă aducem la cunoștință, că Minis-
terul fiind solicitat din diferite părți pentru a da încuviințarea de
a pune în cancelaria școlilor portretul Ministrului Instrucțiunii
Publice și al Artelor, dorința actualului Ministru este de a curma
acest sistem care poate fi dăunător educațiunii școlare.

În cancelariile școlii se vor pune portretele Majestății Sale
Regelui și a familiei regale.

Ar fi de dorit să se înființeze și o galerie de portrete ale
foștilor învățători și directori dela școala respectivă precum și
de ale cliților, cari din averea și munca lor proprie au con-
tribuit la înălțarea școlilor.

No. 946—1930. Obiect: *Monumentele istorice.*

Având monumentele istorice și obiectele arheologice o
deosebită importanță pentru cunoașterea trecutului unui popor și
cunoscând că în județul nostru se găsesc în număr mare ase-
menea obiecte de valoare istorică, Vă rugăm, ca să vă estin-
deți în legătură cu materiile de învățământ potrivite (istorie, geo-

grafie etc.) și asupra însemnătății monumentelor istorice și obiectelor vechi de artă, arătând elevilor cum să știe aprecia aceste lucruri vechi și cum să grijească de ajungerea lor în colecțiile Muzeelor noastre naționale, pe cari avem cu toții datorința a le augmenta cu obiecte de valoare istorică.

Pentru a li se face o educație solidă generațiilor tinere de azi în direcția aceasta, credem potrivite Muzeele din centrele județului nostru, îndeosebi pe cele de aici din Alba-Iulia, pe cari recomandăm să le cercetați cu elevii, mai ales învățătorii din comunele nu prea îndepărtate de centrele județului nostru.

COMITETUL ȘCOLAR AL JUDEȚULUI ALBA.

Către comitetele școlare rurale de stat. La reședința lor.

Suntem în a treia lună a exercițiului financiar 1930 și constatăm că nu v'ați conformat îndatoririlor prevăzute de art. 58 al. 4 din Regulamentul legii pentru organizarea comitetelor școlare și ordinelor noastre Nri 8 și 333/929 publicate în „Amicul Școlii” No. 3—4 și 25—35 din 1929, de a se supune comitetului școlar județean bugetul anului 1930 conturile de gestiune pe 1929 a aceluia comitet spre aprobare.

Fără aprobarea comitetului școlar județean, cheltuelile ce se vor face nu sunt luate în considerare, rămânând în sarcina membrilor comitetului și a organelor executive: președinte, secretar și casier.

Deci pentru a fi în legalitate, Vă invităm ca în termen de 10 zile să ne înaintați bugetul exercițiului 1930 și contul de gestiune al anului 1929, pentru a se obține aprobarea lor, căci la caz contrar vom aplica față de cei neglijenți sancțiunile art. 226 din legea contabilității publice.

De executarea în termen a prezentului ordin, facem responsabil pe Dnii secretari.

Alba-Iulia, 8. IV. 1930.

p. Președinte,
M. Sasu.

p. Secretar,
Ocneanu.

ȘTIRI.

*** Salutăm cu creștinescul „Hristos a înviat” pe toți colaboratorii și cetitorii revistei noastre.**

* Carnetele de călătorie pe C. F. R. s'au prelungit irevocabil până la 1 Maiu a. c.

* Adunarea generală a cooperativei în a doua convocare a avut loc în ziua de 10 l. c. Au participat vre-o 50 inv. soc. în majoritate din Aiud și jur. Discuțiile au fost foarte lungi și aprinse; dar n'a stricat, fiindcă s'au lămurit și pus la punct multe chestiuni de mare importanță pentru cooperativa noastră. În această adunare s'a ales un nou consiliu, în persoanele dlor: Victor Maca, Emil Cheșcheș, Octavian Lupeanu (profesor), Grigorie Ursu, Emanoil Muntean, Petru Marcu (directorul școlii de arte și meserii) Iosif Herdea, Ier. Păstrav (profesor) și Cornel Domșa. Noul consiliu s'a constituit astfel: Oct. Lupeanu președinte, E. Cheșcheș v. președinte, Iosif Herdea casier. **Cenzori:** Sofron Mitrea, Alex. David și Ladislau Turóczi. D. Rev. M. Sasu a primit o majoritate sdrobiitoare de voturi și a fost rugat de întreagă adunarea ca să rămână în consiliul cooperativei, totuși domnia-sa n'a mai fost aplicat cu nici un chip să fie consilier; a promis însă solemn că va sta totdeauna în serviciul acestei cooperative al cărei întemeietor este.

* **Comitetele noastre școlare sunt stăruiitor rugate să ne achite abonamentele restante și curente.**

Cărți și Reviste.

Alexandru Duvlea: „**Creați școlii active condițiunile desvoltării ei integrale**“. Tipografia Sabin Solomon, Alba-Iulia 1930. Prețul: Lei 40.

— **Cooperativa Invățătorilor din jud. Alba.** —

No. 13—1930.

Un apel.

În ziua de 10 Aprilie cor. Cooperativa Invățătorilor din județul Alba și-a ținut Adunarea generală ordinară, în care Consiliul de direcție și Prezidiul și-a prezentat obicinuitele rapoarte anuale, dări de seamă asupra situației și bilanțurile Societății, ascultate și viu discutate de asistența membrilor prezenți. Nu e rostul acestui apel a prezenta rapoartele șablonate, încadrate în formele de rigoare statutară ale Președintelui și Comitetului, care și-a cerut obicinuitul absolutiu, concomitat de irevocabilă retragere dela conducere, stăruiind însuși pentru alegerea unei noi direcțiuni.

Aceste șire, cari afișează în fruntea lor o stăruitoare chemare, ținesc la trezirea sentimentului de mândrie a dăscălimii din acest județ care la indemnul inițiator al Revizorului, aprinsă de elanul unei avântate însufleșiri a întemeiat această Cooperativa cu o menire mai mult idealistă, națională, închegătoare de rânduri și binefăcătoare, decât lucrativă și interesată.

Din darea de seamă prezentată adunării reiese faptul subliniat de chiar conducerea de până acum, că situația Cooperativei atât de solide și înfloritoare în anii dela începutul activității sale, în urma vitregiei împrejurărilor și avalanșelor de crize generale, cari au zguduit temeliele și celor mai trufașe și ferme întreprinderi comerciale, are nevoie astăzi de noi încordări, nouă jertfă și noi puteri pentru a se menține la nivelul cerut de prestigiul dascălimii, a inițiatorului și a intemeiatorului ei. Glasurile unanim aprobate și aplaudate, cari s'au ridicat din rândurile adunării generale pentru menținerea Cooperativei cu orice jertfe și ca o perseveranță fără margini, dictează o sfântă datorință tuturor membrilor de a se conforma hotărârilor obligatorii ale acestei adunări generale.

Lichidarea și disolvarea injghebării cooperatiste a Corpului didactic fiind împreunate cu proceduri grele și spese fantastice, cari ar cădea tot în sarcina membrilor, nu se poate face, căci e înjositoare și mult mai costisitoare decât menținerea ei.

Dar tenacitatea, sprijinul și însufleșirea nouă pentru scopul frumos și uman al Cooperativei ne va scoate la liman și ne garantează izbânda. Ne înscriem cu toți la noua emisiune sollicitată de prestigiul și cinstea țagmei. Așezați pe temeuri noi și direcții noi dechidem intrările pentru toți oamenii de bine.

Noile sume înscrise pentru ridicarea capitalului societar se vor achita în modeste și nesimțite rate lunare. Sumele înscrise în primele momente ale acestui apel sunt următoarele: Marian Sasu 10000, Eman. Muntean 4500, V. Maca 2800, I. Herdea 4000, E. Cheșcheș 5000, Silviu Rusu 2000, A. Rațiu 2000, I. Lucaciu 2000, A. David 2000, L. Moldovan 10000, A. Șerban 5000, G. Ursu 5000, Oct. Lupeanu 5000 Lei.

Aiud, 17 Aprilie 1930.

Comitetul de direcție.

La Cooperativa Invățătorilor Aiud

se pot trage pe pânză bună și provedea cu lețe și verigi solide toate hărțile și tablourile din școlaele noastre și anume:

1.	Harta județului Alba	Lei	200
2.	„ României	„	300
3.	„ Europei	„	300
4.	„ Asiei	„	300
5.	„ Africei	„	300
6.	„ Americelor	„	340
7.	„ Australiei	„	260

Tablourile istorice și intuiție 70 lei per bucată.